

Діджиталізація в мовах інтеграції України в Європейський Союз

Микола Кириченко

Кафедра філософії і освіти дорослих
ДЗВО “Університет менеджменту освіти”
Київ, Україна
ktoob@i.ua

Інна Отамась

Кафедра університетської та вищої освіти
ДЗВО “Університет менеджменту освіти”
Київ, Україна
otamasInna@ukr.net

Abstract. *The article analyzes the national legal framework for e-government, in particular for ensuring information security of the state. The organizational and legal mechanisms of development of the electronic format of activity of the state bodies developed within the limits of electronic government in Ukraine till 2020 are considered. Among which: open data; electronic services; electronic identification; electronic interaction; formation of quality information policy; promoting integration into the EU Digital Single Market. Ukraine’s entry into the single information space and the creation of the Central State Electronic Archive of Ukraine (CDEA of Ukraine). The main Directives of the European Parliament and of the Council on electronic identification and trust services for the purposes of electronic transactions in the internal market are considered.*

Ключові слова: електронне урядування, інформаційна безпека, інформаційне суспільство.

У рамках прийнятої Європейською Радою навесні 2010 р. стратегія соціально-економічного розвитку Європейського Союзу на період до 2020 року “Еurope2020” було ухвалено одну з її семи флагманських ініціатив (flagship initiatives) – “Цифровий порядок денний для Європи” (Digital agenda for Europe). Саме ця галузева стратегія є основним нині діючим проектним документом з розвитку інформаційної сфери Євросоюзу.

Однією з вимог вступу України до Європейського Союзу є адаптація вітчизняного законодавства до норм ЄС. З цією метою були прийняті в Україні Закони України “Про

електронні документи та електронний документообіг” [1].

У 2020 р. Кабінет Міністрів України і Європейський Союз 11 лютого підписали нову Програму підтримки електронного урядування та цифрової економіки в Україні, тобто діджиталізації. Діджиталізація – це процес переведення різноманітної інформації у всіх її формах – текстовій, звуковій, графічній – у цифровий формат, зрозумілий сучасним гаджетам.

Головною складовою е-урядування є електронний уряд – це єдина інфраструктура міжвідомчої автоматизованої інформаційної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування між собою, з громадянами і суб’єктами господарювання. І чи не вперше на законодавчому рівні термін “електронне урядування” було потрактовано в Концепції розвитку електронного урядування в Україні.

23 липня 2014 року на заміну Директиви 1999/93/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 грудня 1999 року про рамки Співтовариства для електронних цифрових підписів прийнято Регламент (ЄС) N 910/2014 Європейського Парламенту та Ради від 23 липня 2014 року щодо електронної ідентифікації та довірчих послуг для цілей електронних транзакцій на внутрішньому ринку, що скасовує Директиву 1999/93/ЄС Європейського Парламенту та Ради.

Відповідно уряд прийняв рішення про введення в дію 7 листопада 2018 року нового Закону “Про електронні довірчі послуги”, а попередній Закон “Про електронний цифровий підпис” втратив чинність.

Закон України від 05 жовтня 2017 року N 2155-VIII “Про електронні довірчі послуги” прийнято Верховною Радою України з метою реформування законодавства у сфері електронного цифрового підпису шляхом гармонізації із положеннями Регламенту (ЄС) N 910/2014 Європейського Парламенту та Ради від 23 липня 2014 року щодо електронної ідентифікації та довірчих послуг для цілей електронних транзакцій на внутрішньому ринку, що скасовує Директиву 1999/93/ЄС Європейського Парламенту та Ради.

Зазначений Закон спрямований на запровадження в Україні моделі та принципів надання електронних довірчих послуг Європейського Союзу, не руйнуючи системи взаємодії суб’єктів відносин у сфері електронного цифрового підпису, що склалась в Україні.

Входження України до єдиного інформаційного простору та інтенсивний розвиток інформаційно-комунікаційних технологій призвели до стрімкого накопичення документів та інформаційних ресурсів з цифровими носіями. Відтак, перед архівістами постала проблема зберігання такого виду інформації та створення електронних архівів. Упродовж 1990-х рр. у світі були здійснені перші спроби створення електронних архівів. Зокрема, у 1998 р. у Великобританії консорціум “The Consortium of University Research Libraries” (Консорціум університетських дослідницьких бібліотек), за участі Національного архіву PRO (Public Records Office), розробили проект типового електронного архіву CEDARS (the CURL Exemplars in Digital Archives). Того ж року у Сполучених штатах Америки був створений перший Національний електронний архів – ERA (Electronic Records Archives). Новим етапом розбудови електронних архівів стало прийняття у 2003 р. XXXII Генеральною конференцією ЮНЕСКО “Хартії про збереження цифрової спадщини”. У цьому документі, зокрема, зазначається, що цифрова

спадщина – це унікальна скарбниця людських знань, створена як у цифровому вигляді, так і шляхом конверсії існуючих ресурсів на аналогічних носіях.

В Україні процес зберігання цифрової спадщини було розпочато прийняттям низки нормативно-правових документів. Законотворчий процес у цій царині триває. В Україні він відбувається з урахуванням вітчизняних архівознавчих традицій та сучасних світових інформаційних технологій.

У 2007 р. було створено Центральний державний електронний архів України (ЦДЕА України). Ця подія стала найкращим проявом політичної волі на державному рівні щодо збереження цифрових ресурсів (електронних документів, електронних інформаційних ресурсів).

Враховуючи основну складову електронного урядування – електронний уряд, виділяють такі рівні реалізації:

1.G2C (government to citizens); 2.G2E (government to employees); 3.G2B (government to business); 4.G2G (government to government).

У рамках реалізації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Україна має забезпечити комплексний розвиток електронного урядування відповідно до європейських вимог.

Також запровадження електронного урядування є базовою передумовою для розбудови в Україні ефективних цифрової економіки і цифрового ринку та його подальшої інтеграції до єдиного цифрового ринку ЄС (Digital Single Market Strategy for Europe).

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Law VRU no. 851-IV dated 22.05.2003 “On electronic documents and electronic document circulation” URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show /851-15>.